

UCHWAŁA Nr 12 RADY MINISTRÓW

z dnia 3 stycznia 1961 r.

w sprawie zatwierdzenia statutu Powszechnej Kasy Oszczędności.

Na podstawie art. 10 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o prawie bankowym (Dz. U. Nr 20, poz. 121) Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Zatwierdza się statut Powszechnej Kasy Oszczędności w brzmieniu podanym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Tracą moc w stosunku do Powszechnej Kasy Oszczędności przepisy spieczne ze statutem, a w szczególności

przepisy uchwały nr 7 Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 1951 r. w sprawie zasad systemu finansowego banków państwowych (Monitor Polski Nr A-4, poz. 44 wraz z późniejszymi zmianami).

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

Załącznik do uchwały nr 12 Rady Ministrów z dnia 3 stycznia 1961 r. (poz. 52).

STATUT POWSZECHNEJ KASY OSZCZĘDNOŚCI

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. 1. Powszechna Kasa Oszczędności, zwana dalej PKO, działająca na podstawie art. 44 ust. 1 ustawy z dnia 13 kwietnia 1960 r. o prawie bankowym (Dz. U. Nr 20, poz. 121) i przepisów niniejszego statutu, jest bankiem państwowym powołanym do gromadzenia oszczędności pieniężnych i obsługi rozróżnień pieniężnych ludności oraz określonych przez Ministra Finansów organizacji politycznych, zawodowych, społecznych i innych.

2. PKO realizuje swe zadania przy współdziałaniu i pomocy organizacji politycznych, zawodowych, społecznych, naczelnych organów administracji państwowej i rad narodowych.

3. PKO posiada osobowość prawną i ma prawo używania pieczęci z wizerunkiem orła, ustalonym dla godła Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, i napisem: „Powszechna Kasa Oszczędności”.

4. PKO działa na obszarze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Siedzibą PKO jest m. st. Warszawa.

5. Nadzór nad działalnością PKO sprawuje Minister Finansów.

Rozdział II.

Podstawowe czynności PKO.

§ 2. Do podstawowych czynności PKO należy:

- 1) gromadzenie i obsługa wkładów oszczędnościowych oraz wystawianie książeczek oszczędnościowych na te wkłady,
- 2) rozwijanie i umacnianie w społeczeństwie zrozumienia dla społeczno-gospodarczego znaczenia oszczędności pieniężnych oraz współdziałanie w tym zakresie z innymi instytucjami i organizacjami, a w szczególności ze spółdzielniami oszczędnościowo-pożyczkowymi i pracowniczymi kasami zapomogowo-pożyczkowymi,
- 3) prowadzenie rachunków bieżących osób fizycznych i jednostek gospodarki, nie uspołecznionej oraz określonych

przez Ministra Finansów organizacji (politycznych, zawodowych, społecznych i innych),

- 4) prowadzenie rachunków pomocniczych dla jednostek gospodarki narodowej posiadających rachunek główny w innym banku — w zakresie uzgodnionym z tym bankiem,
- 5) obsługa ludności w zakresie przeprowadzanych przez nią ze środków wkładów oszczędnościowych rozliczeń pieniężnych z tytułu usług komunalnych oraz innych usług i dostaw o charakterze powszechnym,
- 6) obsługa ludności w zakresie pożyczek państwowych,
- 7) prowadzenie działalności pożyczkowej na zakup artykułów trwałego użytku w zakresie ustalonym przez Ministra Finansów,
- 8) wykonywanie innych czynności określonych szczególnymi przepisami.

§ 3. Minister Finansów w drodze zarządzenia może zlecać PKO wykonywanie czynności nie przewidzianych w ustawie o prawie bankowym lub niniejszym statucie.

§ 4. Szczegółowy zakres działalności PKO ustala w ramach statutu Minister Finansów w drodze zarządzenia

Rozdział III.

Wkłady oszczędnościowe.

§ 5. Za zobowiązania PKO z tytułu wkładów oszczędnościowych ludności poręcza Państwo.

§ 6. Książeczki oszczędnościowe PKO mogą w ramach obowiązujących przepisów prawnych być przyjmowane jako kaucje i wadium oraz służyć do lokowania funduszy osób małoletnich i ubezwłasnowolnionych.

§ 7. Informacje dotyczące wkładów oszczędnościowych ludności nie mogą być udzielane przez PKO, chyba że w związku z toczącą się przeciwko wkładcy sprawą karna lub karną skarbową informacji takich zażąda sąd lub prokurator.

§ 8. Wkłady oszczędnościowe ludności złożone w PKO wolne są od zajęcia zarówno sądowego, jak i administracyjnego do wysokości 5.000 zł wkładu jednej osoby (niezależnie od ilości książeczek oszczędnościowych), jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

§ 9. PKO uprawniona jest do wypłacania z wkładów oszczędnościowych kosztów pogrzebu wkładcy, do wysokości odpowiadającej zwyczajom miejscowym i stosunkom majątkowym zmarłego, osobie, która z książeczką oszczędnościową przedłoży akt zgonu wkładcy oraz rachunki stwierdzające wysokość poniesionych wydatków, wystawione na tę osobę.

§ 10. PKO ma prawo wystawiać różnego rodzaju książeczki oszczędnościowe na wkłady oprocentowane lub premiiowe.

§ 11. 1. Posiadaczem wkładów na książeczkach oszczędnościowych PKO może być każdy obywatel Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, jeśli przepisy szczególne nie stanowią inaczej, oraz krajowe organizacje polityczne, zawodowe i społeczne, które określi Minister Finansów ze wskazaniem, jakiego rodzaju książeczki oszczędnościowe mogą być dla tych organizacji wystawiane.

2. Minister Finansów określi również warunki posiadania wkładów przez obywateli obcych.

Rozdział IV.

Organizacja PKO.

§ 12. 1. Zadania PKO wykonuje centrala oraz jednostki organizacyjne PKO w terenie.

2. Podstawowymi komórkami organizacyjnymi centrali są biura i wydziały.

3. Zadania PKO w terenie są wykonywane przez:

- A. jednostki organizacyjne PKO:
 - a) oddziały wojewódzkie PKO,
 - b) oddziały PKO oraz ich ekspozytury i agencje,
 - c) agencje PKO w zakładach pracy;
- B. jednostki organizacyjne państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, wyznaczone przez Ministra Łączności;
- C. placówki zastępcze PKO w instytucjach i organizacjach gospodarczych;
- D. szkolne kasy oszczędności.

4. Dyrektor oddziału wojewódzkiego przy pomocy komórek organizacyjnych tego oddziału nadzoruje i koordynuje działalność oddziałów PKO, agencji w zakładach pracy i szkolnych kas oszczędności oraz czuwa nad właściwym wykonywaniem przez placówki zastępcze PKO ich obowiązków wobec PKO.

§ 13. PKO może korzystać przy wykonywaniu swoich zadań z usług jednostek organizacyjnych państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon”, banków oraz innych instytucji i organizacji gospodarczych jako placówek działających w zakresie i na warunkach określonych umową.

§ 14. PKO przysługuje prawo tworzenia agencji w zakładach pracy jednostek gospodarki społecznej, w jednostkach wojskowych, organach administracji państwowej, in-

stytucjach, organizacjach społecznych i zawodowych. Jednostki te ponoszą wówczas koszty świadczeń rzeczowych związanych z działalnością agencji.

§ 15. PKO organizuje szkolne kasy oszczędności przy współdziałaniu i pomocy nauczycielstwa.

§ 16. 1. Naczelny dyrektor PKO w ramach zatwierdzonych przez Ministra Finansów podstawowych wskaźników planu dochodów i kosztów zarządza powołanie i zamknięcie jednostek organizacyjnych PKO w terenie oraz ustala ich siedzibę i zakres właściwości rzeczowej i miejscowej.

2. Organizację wewnętrzną centrali PKO, oddziałów wojewódzkich, oddziałów PKO i innych placówek operacyjnych PKO, jak również ich szczegółowy zakres działania ustala naczelny dyrektor PKO.

3. Zasady powoływania i zamykania terenowych jednostek organizacyjnych PKO oraz tworzenie podstawowych komórek organizacyjnych centrali PKO zatwierdza Minister Finansów.

§ 17. 1. Działalnością PKO kieruje naczelny dyrektor, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów i na podstawie uchwał dyrekcji PKO.

2. Naczelny dyrektor PKO jest odpowiedzialny za działalność PKO i reprezentuje PKO na zewnątrz.

3. Naczelnego dyrektora PKO powołuje i odwołuje Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Finansów.

§ 18. 1. W szczególności do naczelnego dyrektora należy:

- 1) czuwanie nad realizacją zadań PKO,
- 2) kierowanie pracami dyrekcji PKO i przewodniczenie na posiedzeniach dyrekcji,
- 3) powoływanie i odwoływanie pracowników na stanowiska, których obsadę zastrzegł do swej dyspozycji,
- 4) udzielanie pełnomocnictw i ustalanie sposobu podpisywania za PKO,
- 5) wydawanie zarządzeń wewnętrznych, instrukcji oraz innych przepisów w zakresie działalności PKO,
- 6) ustalanie etatów osobowych PKO w ramach zatwierdzonego przez Ministra Finansów planu dochodów i kosztów.

2. Naczelny dyrektor PKO jest przełożonym wszystkich pracowników PKO i wydaje w porozumieniu z zarządem głównym właściwego związku zawodowego regulamin pracy.

§ 19. 1. W skład dyrekcji PKO wchodzi naczelny dyrektor, zastępcy naczelnego dyrektora oraz inni członkowie dyrekcji.

2. Zastępców naczelnego dyrektora oraz członków dyrekcji PKO powołuje i odwołuje Minister Finansów na wniosek naczelnego dyrektora PKO.

3. Naczelny dyrektor wyznacza jednego z zastępców do zastępowania go na okres swej nieobecności.

§ 20. 1. Dyrekcja PKO podejmuje uchwały niezbędne do wykonywania zadań PKO oraz rozpatruje główne zagadnienia z zakresu działalności PKO. W szczególności do dyrekcji PKO należą sprawy:

- 1) planów w zakresie podstawowej działalności,
- 2) nowych form wkładów oszczędnościowych oraz podstawowych wytycznych w zakresie upowszechnienia oszczędności,
- 3) rocznych planów dochodów i kosztów oraz bilansów i rocznych sprawozdań PKO,
- 4) projektów taryf odsetek, prowizji i opłat bankowych,
- 5) zasad organizacji PKO, rachunkowości oraz kontroli wewnętrznej,
- 6) sieci terenowej oraz otwierania i zamykania oddziałów,
- 7) zasad polityki etatowej i kadrowej oraz płac i nagród,
- 8) projektów podstawowych aktów normatywnych, dotyczących działalności PKO.

2. Dyrekcja PKO działa na podstawie regulaminu uchwalonego przez dyrekcję PKO i zatwierdzonego przez Ministra Finansów na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 21. PKO może tworzyć za zgodą Ministra Finansów społeczne komitety upowszechnienia oszczędności różnych szczebli.

Rozdział V.

Gospodarka finansowa PKO.

§ 22. PKO działa na zasadach rozrachunku gospodarczego.

§ 23. Własne środki finansowe PKO składają się z funduszy: statutowego, rezerwowego i funduszy specjalnych.

§ 24. Fundusz statutowy PKO wynosi 300.000.000 złotych.

§ 25. 1. Fundusz rezerwowy tworzy się z części zysku PKO i jest przeznaczony na pokrycie mogących powstać strat bilansowych PKO.

2. Odpisów z zysku na fundusz rezerwowy dokonuje się aż do osiągnięcia przez ten fundusz wysokości funduszu statutowego. Dalsze odpisy z zysku mogą być zaliczane na fundusz rezerwowy tylko wówczas, gdy fundusz rezerwowy został w całości lub części zużyty na pokrycie strat.

§ 26. 1. Funduszami specjalnymi są:

- 1) fundusz inwestycyjno-remontowy,
- 2) fundusz socjalny.

2. Inne fundusze specjalne PKO może tworzyć z części zysku za zgodą Ministra Finansów.

§ 27. 1. Fundusz inwestycyjno-remontowy tworzy się na zasadach przewidzianych w przepisach ogólnych.

2. Środki funduszu inwestycyjno-remontowego są przeznaczone na finansowanie wszelkich nakładów PKO na inwestycje i kapitalne remonty.

§ 28. 1. Fundusz socjalny tworzy się z części zysku w wysokości 2% rocznego funduszu płac.

2. Minister Finansów na wniosek naczelnego dyrektora PKO uzgodniony z zarządem głównym właściwego związku zawodowego ustala przeznaczenie i zasady wykorzystywania tego funduszu.

§ 29. PKO prowadzi wyodrębniony rachunek środków trwałych, który stanowi pokrycie wartości środków trwałych PKO, pomniejszonej o wartość ich zużycia. Zwiększenie lub zmniejszenie wysokości tego rachunku następuje w wyniku zmiany wartości rzeczywistej środków trwałych.

§ 30. 1. Zysk bilansowy PKO podlega podziałowi w sposób następujący:

- 1) 50% zysku przeznaczają się na wpłaty do budżetu Państwa,
- 2) pozostałą część zysku przeznaczają się na zasilenie funduszy statutowego i rezerwowego oraz funduszy specjalnych, a jeśli fundusze te osiągnęły określoną dla nich wysokość — na wpłatę do budżetu Państwa.

2. Tryb i termin wpłaty do budżetu części zysku określają odrębne przepisy.

§ 31. PKO prowadzi wewnętrzną gospodarkę finansową na podstawie planu dochodów i kosztów, dla którego podstawowe wskaźniki określa Minister Finansów.

Rozdział VI.

Rachunkowość PKO.

§ 32. 1. Organizację i technikę księgowości PKO ustala naczelną dyrektor.

2. PKO prowadzi księgowość opierając się na planie kont zatwierdzonym przez naczelnego dyrektora.

§ 33. Zasady działalności głównych księgowych w PKO normuje Minister Finansów na wniosek naczelnego dyrektora.

§ 34. Bilans roczny PKO i roczne sprawozdanie wraz z wnioskiem co do podziału zysków przedkłada naczelną dyrektor do zatwierdzenia Ministrowi Finansów w terminie do dnia 10 marca roku następnego po okresie sprawozdawczym.